تاریخ علوم پزشکی در ایران و اسلام

۱ سنت ثبت تجارب پزشکی در میان کدامیک از پزشکان یا شاگردان مکتب طبی آنها دیده می‌شود؟
الف) ابن زهر
ب) محمد بن زکریای رازی
ج) عدنان عین زربی
د) همه موارد

۲ تکنیک جراحی کاتاراکت (ماء نازل) به وسیله سوزن معروف به قدح در کدام تمدن ریشه دارد؟
الف) دوره اسلامی ب) ایران پیش از اسلام ج) هند د) مصر

۳ کدامیک از پزشکان زیر تالیف مستقلی در موضوع الحمیات (تب ها) دارد؟
الف) اسحاق ابن سلیمان
ب) ابن سینا
ج) جالینوس
د) سید اسماعیل جرجانی

۴ کنستانتین آفریقایی مترجم معروف آثار طبی عربی به لاتین مربوط به کدامیک از مراکز و مکاتب اروپای قرون وسطی است؟
الف) سالرنو ب) جنوب فرانسه ج) جنوب اسپانیا د) هیچکدام

۵ کدامیک از پزشکان و دانشمندان زیر رسائلی در موضوع امتحان کردن پزشکان جهت سنجش دانش طبی آنها نگاشته‌اند؟
الف) محمد بن زکریای رازی
ب) یوحنا ابن ماسویه
ج) حنین بن اسحاق
د) همه موارد

۶ کدامیک از پزشکان زیر شرحی بر ادویه مفرده کتاب الحشائش دیسقوردوس نوشت؟
الف) حنین بن اسحاق ب) ابن جلجل ج) داوود انطاکی د) ابن نفیس

۷ قدیمی‌ترین نگاره از لایه‌های چشم و تصاویر آن در آثار کدامیک از پزشکان زیر برجا مانده است؟
الف) حنین بن اسحاق
ب) علی بن عیسی کحال
ج) عمار موصلی
د) زرین دست

۸ بیمارستان مشهور نوری در کدامیک از مناطق زیر تاسیس شد؟
الف) بغداد ب) سوریه ج) شیراز د) قرطبه

۹ بیمارستان بدری در کدامیک از مناطق زیر قرار داشت؟
الف) دمشق ب) قاهره ج) بغداد د) یمن

www.sanapezeshki.com medical_sana

۱۰ کدامیک از پزشکان زیر تجارب شخصی خود را در درمان ثبت کرده‌اند؟
الف) ابن سینا ب) رازی ج) زهراوای د) گزینه ب و ج

۱۱ ترجمه لاتین کدامیک از کتاب‌های زیر در اروپای قرون وسطی در دانشگاه‌ها تدریس می‌شود؟
الف) التصریف زهراوی
ب) المنصوری محمد بن زکریای رازی
ج) کامل الصناعه اهوازی
د) گزینه ب و ج

۱۲ کدامیک از پزشکان زیر با قانون ابن سینا و سبک نگارش آن مخالفت ورزید؟
الف) زهراوی ب) ابن زهر ج) ابن رشد د) ابن جزله

۱۳ کدامیک از نویسندگان زیر تالیف مستقلی در مورد حیوانات و خواص آنها دارد؟
الف) ارسطو
ب) عبیدالله بن بختیشوع
ج) ابن نفیس
د) گزینه الف و ب

۱۴ ابن سینا در نگارش کتاب القانون فی الطب از کدامیک از مناطق زیر عبور کرده است؟
الف) ری ب) جرجان ج) هیچکدام د) گزینه الف و ب

۱۵ کدام بیماری از جمله بیماری‌های رایج در شبه جزیره عربستان در دوره جاهلی بوده است؟
الف) دیابت ب) نقرس ج) مالاریا د) هموفیلی

۱۶ از نظر اولمان دلیل ناتوانی اعراب شبه جزیره برای مقابله با بیماری‌ها چه بوده است؟
الف) عدم رعایت بهداشت محیط
ب) عدم شناخت اسباب بیماری‌ها
ج) گران بودن درمان
د) ورود بیماری‌ها از خارج شبه جزیره

۱۷ از نظر اولمان نوشته‌های موسوم به طب النبوی(ص) به چه منظور گردآوری شد؟
الف) برای مقابله با طب دوران جاهلیت
ب) جهت مخالفت با طب یونانی
ج) ترویج نگاه دین نسبت به پزشکی
د) گرامی‌داشت پیامبر اسلام(ص)

۱۸ کدام مترجم قرون وسطی لاتینی با حنین بن اسحاق مقایسه می‌شود؟
الف) ژرارد اهل کرمونه
ب) آدلارد اهل باث
ج) جان اهل سیویل
د) کنستانتین اهل افریقیه

www.sanapezeshki.com medical_sana

۱۹. مفهوم درجات چهارگانه تاثیر دارو از تعالیم کدام طبیب بوده است؟
الف) دیسقوریدس ب) اوریباسیوس ج) جالینوس د) بقراط

۲۰. معروف‌ترین ترجمه الحشائش به عربی متعلق به کدام مترجم است؟
الف) قسطا بن لوقا
ب) اسطفان بن باسیل
ج) حبیش الاعسم
د) اسحاق بن حنین

۲۱. کدام کتاب از جمله کتاب‌های ترجمه شده از فارسی میانه به عربی است؟
الف) کتاب فی علل النساء
ب) کتاب القارورة
ج) کتاب ابدال الادویة
د) کتاب اوجاع المفاصل

۲۲. از نظر اولمان دیدگاه جالینوس در آناتومی متأثر از کدام منبع بوده است؟
الف) اطبای اسکندریه ب) آراء بقراط ج) آراء افلاطون د) پزشکان بیزانس

۲۳. بنیانگذار کتاب‌های چشم پزشکی در عصر تالیف چه کسی بود؟
الف) یوحنا بن ماسویه
ب) علی بن ربن طبری
ج) حنین بن اسحاق
د) ابوالحسن ترنجی

۲۴. از نظر اولمان خالص‌ترین شکل پزشکی عربی جالینوسی را در کدام کتاب می‌توان دید؟
الف) قانون ب) الحاوی ج) فردوس الحکمه د) کامل الصناعة

۲۵. از نظر اولمان مدرسه پزشکی سالرنو با آثار چه کسی احیاء شد؟
الف) کنستانتین افریقی ب) ژرارد کرمونیایی ج) استفان انطاکی د) ویلیام هاروی

۲۶. از نظر اولمان ابن نفیس گردش خون ریوی را بر چه اساسی دریافت نمود؟
الف) پژوهش نظام‌مند بر روی کارکرد اندام
ب) تشریح
ج) استنتاج منطقی
د) تصادفی

۲۷. کدام نویسنده در سده هشتم هجری/چهاردهم میلادی شرح دقیقی از علائم طاعون ارایه کرده است؟
الف) قطب الدین شیرازی
ب) ابن جزار قیروانی
ج) ابن خلدون
د) لسان الدین بن خطیب

www.sanapezeshki.com medical_sana

۲۸ اولمان علی بن عباس مجوسی را در عدم ارائه مبنای نظری تشخیص درجه قوت و تاثیر دارو به کدام طبیب تشبیه کرده است؟

الف) دیسقوریدس ب) بقراط ج) جالینوس د) علی بن بن طبری

۲۹ رشد دانش در هر تمدنی معلول کدامیک از موارد زیر نمی‌باشد؟

الف) ثبات سیاسی
ب) فضای علمی حاکم بر جامعه
ج) نوابغ علمی
د) حمایت طبقه حاکمه از دانش

۳۰ در تاریخ به تالیفات و کتب کدامیک از فرمان‌روایان ساسانی زیر اشاره شده است؟

الف) اردشیر بابکان ب) هرمز چهارم ج) یزدگرد سوم د) بهرام گور

۳۱ بن و اصل پزشکی در اندیشه ساسانی کدام گزینه زیر است؟

الف) تجربه و دانش ب) فرزانگی اورمزدی ج) نور د) تقابل خیر و شر

۳۲ در اندیشه ساسانیان مهم‌ترین عامل بیماری غلبه کدام کیفیت زیر بوده است؟

الف) گرمی و تری ب) گرمی و خشکی ج) سردی و تری د) سردی و خشکی

۳۳ رئیس دستگام و نظام پزشکی در دوران حکومت ساسانی چه نامیده می‌شده است؟

الف) درستبذ ب) اوروارو بئشزَ ج) ایران درستبذ د) دادَ بئشزَ

۳۴ مانسرپزشکان را معادل کدام دسته از متخصصین پزشکی امروز می‌توان دانست؟

الف) جراح ب) داروساز ج) روانپزشک د) پزشکی قانونی

۳۵ اشه پزشک معادل ..... بوده و با ..... طبابت می‌نموده است.

الف) پزشک عمومی/ گیاهان دارویی
ب) پزشک عمومی/ قانون طبیعت
ج) گیاه پزشک/ گیاهان دارویی
د) گیاه پزشک/ قانون طبیعت

۳۶ مطابق کتاب بندهش، کدام گزینه زیر تعریف درستی از تَرّه می‌باشد؟

الف) هرچه را برگ بویا و به دست ورز مردمان کشته شود و همواره هست.
ب) هرچه به خوراک هر روزه شایسته است و چون بر بستانید، بن بخشکد.
ج) هرچه را بار شایسته خواربار مردمان باشد و یا نباشد و سالوار باشد.
د) هرچه با نان و خوراک خوردن میهمان است.

۳۷ کدام پزشک زیر در عصر یزدگرد اول ساسانی به سفارت از سوی روم به دربار ساسانی آمده و ضمن درمان شاه، فرمان آزادی کلیسای ایران را به سال ۴۰۹ میلادی می‌گیرد؟

الف) تیادوق ب) ماروتا ج) تیادوروس د) اورانیوس

۳۸ در متون زرتشتی چنین باوری وجود داشت که، اگر در بیمار ..... واجد نیروی حیاتی بود، طبیب حاذق می‌توانست دواهای مفید بدهد و مریض را بهبودی بخشد.

الف) خون ب) کبد ج) قلب د) روح

www.sanapezeshki.com medical_sana

۳۹ نخستین شواهد موجود از کشف گردش خون ریوی به کدام شخصیت یا دوران زیر مرتبط می‌شود؟
الف) ویلیام هاروی ب) ابن نفیس ج) دوران ساسانی د) جالینوس

۴۰ کدامیک از کتب زیر احتمالا در حوزه مینو پزشکی بوده است؟
الف) جامع خوز ب) پشق شماهی ج) شابرقان د) کناش خوز

۴۱ بنا به روایات ملی و اساطیری ایران کدامیک از پادشاهان سلسله پیشدادی زیر در بسط مفهوم سلامتی پیشگام بوده است؟
الف) جمشید ب) رستم ج) کیومرث د) ثریته

۴۲ کدامیک از شخصیت‌های زیر در اساطیر ایران باستان و وِداها عنوان خدای پزشکی را داشته است؟
الف) اوجاهور ب) ثریتَ ج) برزویه طبیب د) جاماسب

۴۳ "هماک پزشک" در بندهش به کدامیک از اسطوره‌های پزشکی زیر اشاره دارد؟
الف) تریته ب) جاماسب ج) فریدون د) سیمرغ

۴۴ بیماری «کد» (Kada) به کدام گزینه زیر اطلاق می‌شده است؟
الف) جرب
ب) ضرب دیدگی استخوان
ج) حالت تهوع
د) طاعون

۴۵ در کدام سلسله زیر، گزارش‌های مبنی بر شیوع بیماری‌های واگیر، بیشتر وجود دارد؟
الف) ساسانیان ب) هخامنشیان ج) اشکانیان د) مادها

۴۶ تشخیص مسری بودن جذام از توفیق‌های کدامیک از تمدن‌های زیر بوده است؟
الف) انشان ب) عیلام ج) آشور د) بابل

۴۷ کدامیک از دسته پزشکان زیر با اوراد مقدس درمان می‌نمودند؟
الف) اورور پزشک ب) کراتو پزشک ج) داد پزشک د) مانتره پزشک

۴۸ گیتی پزشکان در کدامیک از طبقات اجتماعی دوره ساسانی قرار داشتند؟
الف) روحانیون ب) دبیران ج) صنعتگران د) ارتشتاران

۴۹ جراحی سینه آتوسا توسط کدامیک از پزشکان یونانی زیر انجام پذیرفته است؟
الف) دموکدس ب) کتزیاس ج) اورانیوس د) اوجاهور

۵۰ بر اساس باورهای زرتشتی، کدامیک از گیاهان زیر در دنیای مادی سرور گیاهان است؟
الف) چوب انار ب) سپند ج) هوم د) گِرگِر

۵۱ در موضوع رویش گیاهان در اسطوره مرگ گاو نخستین، کدامیک از خواص درمانی برای گیاه ماش ذکر شده است؟
الف) گند اکومن ب) تنگی نفس ج) سلامت خون د) مشکلات کبد

www.sanapezeshki.com medical_sana

۵۲ بنیاد پزشکی از نگاه حارث ابن کلده در مصاحبت باقی مانده وی با خسرو انوشیروان، کدام گزینه زیر می‌باشد؟
الف) پرهیز و خویشتن‌داری از شکم‌بارگی
ب) فعالیت و ریاضت بدنی
ج) فرزانگی اورمزدی
د) بهداشت و نظافت

۵۳ کدامیک از پادشاهان ساسانی جندی شاپور را به بزرگترین مرکز طبی دنیای باستان ارتقاء دادند؟
الف) خسرو پرویز ب) اردشیر بابکان ج) شاپور اول د) خسرو انوشیروان

۵۴ نخستین کتاب فارماکوپه (قرابادین) داروسازی باقیمانده در تاریخ، تالیف کدام شخصیت زیر است؟
الف) جالینوس ب) دیسقوریدوس ج) سابور ابن سهل د) رازی

۵۵ مطابق پزشکی دوره ساسانی روح حیوانی در کدام اندام زیر قرار دارد؟
الف) جگر ب) قلب ج) مغز د) طحال

۵۶ پند «اگر چه دشوار بود، علم طب طلب کنید»، منتسب به بار عام کدامیک از فرومانروایان ساسانی می‌باشد؟
الف) خسرو انوشیروان ب) اردشیر بابکان ج) شاپور اول د) یزدگرد اول

۵۷ کدام گزینه ترجمه صحیح عبارت فارسی زیر می‌باشد؟
«مرد فاضلی بود. حنین او را می‌ستود و از ترجمه‌اش راضی بود. او در ترجمه، شیوه حنین را دنبال می‌کرد».
الف) کان هو رجل فاضل ویدعوه حنین فی الترجمة و یسیرفی أسلوب حنین.
ب) هو رجل عالم. کان یشوّقه الحنین فی الترجمة و فی التقلید منه.
ج) کان رجلاً فاضلاً. أثنی علیه حنین ورضی نقلَه وقلّده فیه.
د) هو رجل فاضل و یحترم علی الحنین ویحمده فی الترجمة و یقلّد الحنین.

۵۸ عبارت زیر مربوط به کدام دانشمند و حکیم ایرانی می‌باشد؟
«کان طبیباً عالی القدر، وافرَ العلم، وجیهاً فی الدولة، وکان فی خدمة السلطان علاء الدین محمد خوارزمشاه وله من الکتب: کتاب الذخیرة الخوارزمشاهیة؛ کتاب الأغراض فی الطب؛ کتاب یادگار فی الطب»
الف) الشیخ الرئیس ابن سینا
ب) شرف الدین سید اسماعیل جرجانی
ج) ابن ربن طبری
د) ابوبکر محمد بن زکریا الرازی

۵۹ ترجمه صحیح عبارت زیر کدام است؟
«دافِع بالدّواءِ ما وجدتَ مدفعاً ولاتشربه إلّا من ضرورةٍ فإنّه لایُصلح شیئاً إلّا أفسدَ مثلَه».
الف) دارو را تا آنجا که می‌توانی دفع کن حتی در وقت ضرورت، چون چیزی را اصلاح نمی‌کند و فقط آن را فاسد می‌کند.
ب) دفع کردن دارو را خوب نیافتی ولی آن را در وقت ضرورت مصرف کردی، چون نه تنها اصلاح کننده خوبی نیست بلکه فاسد کننده هم است.
ج) تا می‌توانی از خوردن دارو بپرهیز و جز به هنگام ضرورت آنرا مصرف نکن، زیرا دارو چیزی را بهبود نمی‌دهد مگر آنکه چیز دیگری را فاسد کند.
د) تا می‌توانی دارو را از خود دور نگهدار و در مواقع ضروری آن را بنوش، چون بیماری را اصلاح می‌کند و از فاسد شدن آن جلوگیری می‌نماید.

۶۰ کدام گزینه برای جایگزینی واژگان به ترتیب در جاهای خالی متن زیر مناسب می‌باشد؟ (به‌ترتیب از راست به چپ)

« ... الطیفوری کان حسن ...، طیب الحدیث، علی لکنهٔ... کانت فی لسانه شدیدهٔ لأنّ مولدَه کان فی بعض... کسکر کان مِن أحظی خلق الله عند الهادی.»

الف) قُری، عبدالله، سوادیهٔ، العقل،

ب) عبدالله، العقل، سوادیّهٔ، قُری،

ج) سوادیّهٔ، قُری، العقل، عبدالله،

د) العقل، قُری، سوادیی، عبدالله،

۶۱ ترجمه صحیح عبارت زیر کدام است؟

«لیس فی الجماعهِ مَن یقدرُ علی الکلامِ مع بختیشوع بن جورجس، لأنّه کَونُ الکلامِ هو وأبوه، وجنسُه فلاسفهٔ».

الف) در میان این جمع کسی نیست که بتواند با بختیشوع پسر جورجس گفتگو نماید، زیرا او و پدرش آفریننده کلام و ذاتاً فیلسوف هستند.

ب) این جماعت نمی‌توانند با بختیشوع بن جورجس روبرو شوند، چون او و پدرش هم کلام هستند و هم فلسفه هستند.

ج) معلوم نیست که دراین جماعت کسانی باشند که با بختیشوع پسر جورجس سخن بگویند، چون او و پدرش را صاحب کلام و فلسفه می‌دانند.

د) کسانی که قادر به سخن گفتن با بختیشوع نیستند به سبب آن است که از کلام و فلسفه او و پدرش به دور می‌باشند.

۶۲ متن زیر گزیده شرح حال کدام دانشمند است؟

« کان یعمل فی دَقّ الأدویهِ فی بیمارستان جندی شابور وهو لایقرأ حرفاً واحداً بلسانٍ من الألسنهٔ إلّا أنّه عرفَ الأمراضَ وعلاجَها وصار بصیراً بانتقاد الأدویهٔ فأخذه جبرائیلُ بن بختیشوع فأحسنَ إلیه. وهو خدم المَرضَی بالبیمارستان ثلاثین سنهٔ. وکان أعجمی اللّسانِ ولکنّه کان بصیراً بالعلاج، کثیرَ التّجاربِ».

الف) اسحاق بن علی الرهاوی

ب) ماسویهٔ أبو یوحنا

ج) بوبکر محمدبن زکریا الرازی

د) أبومنصور الحسن بن نوح القمری

۶۳ گزینه صحیح مربوط به متن زیر را انتخاب کنید:

«یوحنّا بن سرابیون وجمیع ما ألّفَ سریانی. وکانَ والدُه سرابیون طبیباً من أهل باجرمی. وخرج وَلَداه طبیبینِ فاضلَینِ وهما: یوحنا وداوود. وله من الکتبِ کنّاشه الکبیر اثنتا عشرهٔ مقالهٔ وکنّاشه الصّغیر وهو المشهور سبع مقالات. ونَقَلَهُ الحدیثی الکاتب لأبی الحسن بن نفیس المتطبب فی سنهٔ ثمان عشرهٔ وثلاثمائهٔ».

الف) حدیثی یوحنا را در سال ۳۱۸ هجری به سوی طبیب ابوالحسن بن نفیس منتقل کرد.

ب) پدر یوحنا بن سرابیون، طبیبی از اهالی باجرمی بود.

ج) دو فرزند سرابیون که پزشکان فاضلی بودند از نزد پدر بیرون رفتند.

د) مقالات کناش کبیر و کناش صغیر ابن سرابیون جمعاً ۲۱ مقاله می‌باشد.

www.sanapezeshki.com medical_sana

۶۴ معادل فارسی واژگان مشخص شده با زیر خط در کدام گزینه صحیح است؟ (به‌ترتیب از راست به چپ)
«إذ اجتازوا بحانوت حجّام قد وقف علیه بشر کثیر. فإذا رجل قد فصده الحجّام فی العرق الباسلیق وقد فصده فصداً واسعاً وکان الباسلیق علی الشّریان، فلم یحسن الحجّام تعلیق العرق فأصاب الشّریان. ولم یکن عند الحجّام حیلة فی قطع الدّم. واستعملنا الحیلة فی قطعه بالرّفائد ونسج العنکبوت والوَبَر...».

الف) دکان، رگی در باسلیق؛ بستن، چاره اندیشی، بانداژ، دارو
ب) محل، عرق کردن باسلیق، بسته شدن، راهکار، زخم کهنه، دارو
ج) کوچه، رگ باسلیق، آویزان، مکر، کهنه، پشم
د) دکان، رگ باسلیق، بستن و بند آوردن، چاره، پارچه مخصوص بستن زخم، پشم

۶۵ ترجمه صحیح برای عبارت زیر کدام است؟
«أمّا الأسنانُ فهی أربعة: سنُّ النّمُوِّ، وسنُّ الوُقُوفِ، وسنّ الانحطاطِ مع بقاء القوّة، وسنُّ الشَّیخوخة».

الف) دوران سنین انسان چهار تاست: دوره رشد، دوره توقف، دوره سقوط و از بین رفتن قوا ودوره فرسودگی
ب) عمر انسان چهار گونه طی می‌شود: یا رشد، یا توقف، یا انحطاط و سقوط، و یا پیری
ج) دوران سن آدمی دارای چهار مرحله است: دوره بالندگی، دوره پایندگی، دوره میانسالی، دوره پیری
د) انسان چهار گونه عمر می‌کند: گونه کودکی، گونه جوانی، گونه میان سالی و گونه پیری

۶۶ جاهای خالی در متن زیر را با انتخاب گزینه صحیح کامل کنید: (به‌ترتیب از راست به چپ)
« فَإنّ الجبلَ متی کانَ فی ... الجَنوبِ کانَ هواءُ البلدِ أبردَ ومتی ... فی ناحیة الشَّمالِ کانَ ...ومتی کان ... فی ناحیة الجَنوبِ کانَ ... البلدِ أسخنَ ومتی کانَ فی ناحیةِ ... کان أبردَ».

الف) البحر، کان، أسخن، ناحیة، هواء، الشَّمال
ب) هواء، البحرُ، کانَ، الشَّمالُ، أسخنُ، ناحیة
ج) ناحیة، کانَ، البحرُ، أسخنَ، هواءُ، الشَّمال
د) ناحیة، کانَ، أسخنَ، البحرُ، هواءُ، الشَّمال

۶۷ ترجمه واژگان و اصطلاحات زیر در کدام گزینه صحیح است؟ (به‌ترتیب از راست به چپ)
«العُروق الضَّوارب ـ الجُشاءُ الحامِضُ ـ اللَّحیَة ـ الظُّفُر ـ حجابُ الصَّدر ـ الدِّماغ ـ مائیّة الدّم ودُسومته»

الف) رگ‌های تنیده ـ گوارش ترش ـ ریش ـ ناخن ـ دیافراگم ـ مغز ـ خونابه و غلظت آن
ب) شریان‌ها ـ نان خورش ترش ـ محاسن ـ پیروز ـ پرده سینه ـ بینی ـ خون آبکی و آلوده
ج) رگ‌های جهنده ـ آروغ ترش ـ ریش ـ ناخن ـ پرده دیافراگم ـ مغز ـ آب خون و چربی آن
د) رگ‌های جهنده ـ آلوی ترش ـ زنده ـ ناخن ـ پرده شکمی ـ مغز ـ آب خون و چرک آن

۶۸ ترجمه صحیح عبارت زیر از رازی کدام گزینه می‌باشد؟
محمدبن زکریا الرازی: «ما اجتمعَ الأطباء علیه، وشهدَ علیه القیاسُ، وعضدته التجربةُ، فلیکن أمامَک، وبالضّدّ».

الف) آنچه را که پزشکان همه در آن اتفاق نظر دارند و قیاس بر درستی آن گواهی می‌دهد و آزمایش نیز پشتیبان آن هست، پس آن را راهنمای خود قرار بده؛ وبه عکس.
ب) آنچه که مورد تأیید همه پزشکان است و عقل و قیاس و تجربه هم تایید می‌کنند الگو بوده و با ضد آن باشد.
ج) اجتماع پزشکان و شهادت آنها بر قیاس و تجربه مورد قبول تو باشد و بر عکس آن پیامد خوبی ندارد.
د) پزشکان بر آن اجتماع نکردند و قیاس به آن شهادت داد و تجربه معاضدت نمود که باید در پیش‌روی تو باشد نه عکس آن باشد.

۶۹ با توجه به مفهوم متن زیر، گزینه غلط کدام است؟

«ودخلَ إليه رجلٌ منزفٌ يعرقُ دماً فی زمن الصّيفِ فسأل تلاميذه وكانوا قدرَ خمسين نفساً فلم يعرفوا المرضَ فأمَرَه أن يأكلَ خبزَ شعيرٍ مع باذنجان مشوی، ففعلَ ذلک ثلاثةَ أيّامٍ فبَرَأَ. فسأله أصحابُه عن العلّةِ فقال: إنّ دمَه قد رَقَّ و مسامَه قد تَفتّحت».

الف) برای درمان بیماری، مریض باید نان جو و بادمجان بریان شده تناول می‌نمود.

ب) علت بیماری رقیق شدن خون و گشاد شدن منافذ پوست بود.

ج) بیمار پس از سه روز بهبودی یافت.

د) شاگردان که بالغ بر پنجاه نفر بودند، بیماری را تشخیص دادند.

۷۰ کدام گزینه در رابطه با متن زیر صحیح می‌باشد؟

«وإنّی لَأعرف رجلاً آخر سقطَ من دابّته فتهشّم ثمّ عولجَ مِن جميعِ ما كان نالَه خَلا إصبعَينِ مِن أصابع كفّه وهما الخنصرُ والبنصرُ بقيتا خَدرتينِ زماناً طويلاً وكان لايَحسُّ بهما كثيرَ حسٍّ ولايَملک حركتَهما على ما ينبغی وكان من ذلک أيضاً شیء فی الوُسطی».

الف) مردی از چهارپای خود افتاده و بدنش خرد شده بود.

ب) دو انگشت خنصر و بنصر او کاملا درمان شده بودند.

ج) انگشت میانی او اهمیت چندانی برایش نداشت.

د) انگشتان آن مرد بی‌اختیار در حرکت بودند.

تاریخ و فلسفه علم

۷۱ تعریف علم بر حسب وضع و مقام معرفت شناسی برچه مقوله‌ای قرار می‌گیرد؟

الف) طریقه‌ی دانستن و توجیه دانش

ب) زنجیره‌ی رویه‌ها و راه کارها (یعنی علم=علم تجربی)

ج) فناوری کاربرد دانش نظری در حل مسائل عملی

د) احکام کلی و صوری

۷۲ کدامیک از اقوام دوران باستان ریاضیات را در نجوم به کار گرفتند و توانستند حل معادلات از روش‌های جبری و معادلات درجه‌ی دوم را انجام دهند؟

الف) مصریان ب) بابلی‌ها ج) سومری‌ها د) یونانی‌ها

۷۳ مظهر تغییر تأکید فلسفه‌ی یونانی از طبیعیات به سوی سیاست و اخلاق کیست؟

الف) افلاطون ب) سقراط ج) ارسطو د) افلوطین

۷۴ بنیان گذار فلسفه‌ی رواقی که بود؟

الف) زنون ب) کلئانتس آسوسی ج) کروسیپوس صولی د) پارمنیدس

۷۵ تفاوت عمده‌ی یونانیان با روش‌های ریاضی مصریان و بابلی‌ها در چه بود؟
الف) استفاده از هندسه مجرد روش‌های صوری استنتاج و استدلال
ب) روش‌های صوری استنتاج و استدلال
ج) اعداد اصم
د) تمام موارد فوق

۷۶ در تمدن یونان باستان خدای پزشکی چه نام داشت؟
الف) ابقراط ب) جالینوس ج) آسکلیپوس د) هروفیلوس

۷۷ کدام پزشکی یونانی سعی داشت تا بین فلسفه و پزشکی وحدت ایجاد کند؟
الف) بقراط ب) جالینوس ج) اراسیستراتوس د) هروفیلوس

۷۸ سیسرون (۴۳-۱۰۶ ق‌م) سیاست‌مدار رومی تحت تأثیر چه گرایش‌های فکری و فلسفی بود؟
الف) شکاکانه‌ی مکتب افلاطونی
ب) مثل افلاطونی
ج) فلسفهٔ اخلاق ارسطو
د) اصل‌ها و قضیه‌های فلسفی ارشمیدس

۷۹ کتاب مشهور تاریخ طبیعی از کیست؟
الف) کلسوس ب) پلینی پزرگ ج) سنکای رواقی د) ویتروویوس

۸۰ نسطوریان با آزار و اذیت کلیسای بیزانس (کلیسای ارتدکس)، کدام شهرهای ایران را مرکز علمی خویش قرار دادند؟
الف) ادسا و جندی‌شاپور
ب) نصیبین و جندی‌شاپور
ج) ادسا و نصیبین
د) هیچکدام

۸۱ نظریه درباره رؤیت اجسام که در آن نور از جسم مورد رؤیت به چشم می‌رسید، نخستین بار از سوی کدام دانشمند بزرگ ارائه گردید؟
الف) ابن هیثم ب) فرغانی ج) خوارزمی د) ابوریحان بیرونی

۸۲ اولین دانشگاه در اروپا چه نام داشت؟
الف) دانشگاه رُم ب) دانشگاه پاریس ج) دانشگاه آکسفورد د) دانشگاه بولونیا

۸۳ اولین کسی که فلسفه‌ی طبیعی و مابعد الطبیعه ارسطو را در پاریس درس داد که بود؟
الف) فرانسیس بیکن ب) راجر بیکن ج) دکارت د) بوناونتوره

۸۴ پایه‌گذار اصلی ارسطوگرایی در مسیحیت کیست؟
الف) بوناونتوره ب) آلبرت کبیر ج) توماس آکویناس د) کنستانتین آفریقی

۸۵ مفهوم رنسانس (نوزایی دانش) توسط کدام مورخ به عنوان دورانی تاریخی ابداع گردید؟
الف) پیر دوئم
ب) چارلز هومر هاسکینز
ج) یاکوب کریستوف بورکهارت
د) لین ثورندایک

۸۶ کدامیک درباره دیدگاه‌های کلاسیک ناظر به علم نادرست است؟
الف) از دیدگاه تجربه‌گرایان، تجربه ریشه و منشأ همه معارف است، اما در مقام کشف و نه در مقام توجیه
ب) از دیدگاه عقل گرایان، تجربه هر چند منبعی اولیه برای شکل‌دهی معرفت است، اما تنها منبع آن نیست
ج) از دیدگاه جمعی گرایان علمی بودن در یک حوزه معرفتی، در به رسمیت شناخته شدن آن توسط جامعه متخصصان است
د) از دیدگاه عقل گرایان اصول بدیهی، ضروری و کلی‌اند که پشتوانه معرفت علمی قرار می‌گیرند

۸۷ کدام دو آموزه به پوزیتیوست‌های منطقیِ نیمه نخست قرن بیستم مرتبط می‌شود؟
الف) نزدیکی به حقیقت، تعیّن ناقص
ب) اصل یکنواختی طبیعت، تحلیل تجربه‌گرایانه از علّیت
ج) تمایز احکام تحلیلی از ترکیبی، نظریه تحقیق پذیری معنا
د) اصل تحقیق پذیری تجربی، قابل تجدید نظر بودن جملات تحلیلی

۸۸ کدامیک از گزاره‌های زیر درباره انواع استدلال نادرست است؟
الف) استنتاج قیاسی استدلالی است که در آن، با فرض درستیِ مقدماتْ درستی نتیجه تضمین شده است.
ب) استقرا فرایند گذار و انتقال از احکام کلّی به جزئی است.
ج) در استنتاج قیاسی معتبر، نمی‌توان مقدمات را درست ولی نتیجه را نادرست فرض کرد.
د) در استنباط استقرایی، نتیجه در دل مقدماتْ مستتر نیست و انتقال از مقدمات به نتیجه با افزایش محتوا و کسب نتایج تازه همراه است.

۸۹ کدام عبارت نمایانگر دیدگاه هیوم درباره علیت نیست؟
الف) رابطه علّی میان دو هویت یا دو رویدادْ معرفتی پیشینی است.
ب) تنها هنگامی می‌توان انتظام‌های گذشته را به حال یا آینده تسرّی داد که ردّپایی از علّیت در آنها به چشم بخورد.
ج) تداوم و استمرار رابطه میان علّت و معلول امری کاملا امکانی و غیر ضروری است.
د) هر گونه تعمیم علّی به آینده منوط به داشتن فرض «یکنواختی طبیعت» است.

۹۰ در باب استقرا و تأیید کدام گزاره درست نیست؟
الف) به تعبیر گیلبرت هارمن هرگاه استقرای شمارشی موفقی انجام می‌دهیم، از نوع کلّی‌تری استنباط محتوا افزا یعنی IBE استفاده می‌کنیم.
ب) کارل همپل در مقاله «مطالعاتی در باب منطق تأیید» ملاک نیکو را برای تأیید استقرایی با شواهد مثبت ارائه می‌کند.
ج) رایشنباخ با نقد دیدگاه پوزیتیوست‌های منطقی این تمایز را که علم علاوه بر مقام کشف/اکتشاف جنبه دیگری به نام مقام توجیه/داوری دارد، نمی‌پذیرد.
د) رودولف کارناپ در کتاب «ساختار منطقی جهان»، قواعد ساخت و قواعدگذار را به عنوان قواعد حاکم بر زبان علم عرضه می‌کند.

۹۱ در باب گرایش نظری فیلسوفان کدام نادرست است؟

الف) کارل همپل نو ـ تجربه‌گرا

ب) کارل پوپر ـ استقراگرا

ج) رنه دکارت ـ عقل‌گرا

د) ایمره لاکاتوش ـ کل‌گرا

۹۲ درباره قوانین طبیعت کدام گزاره نادرست است؟

الف) بر اساس دیدگاه قوانین به مثابه انتظام، قوانین همان یکنواختی‌های مشاهده شده در طبیعت هستند.

ب) در دیدگاه قوانین به مثابه کلیات قانون طبیعی با رابطه ضرورت طبیعی میان چند کلّی تناظر دارد.

ج) درتسکی و مکی در دفاع از رویکرد انتظام به شرطی‌های خلاف واقع متمسک شده‌اند.

د) از مشکلات دیدگاه انتظام این است که همه قضایایی را که شکل کلّی دارند، حتی اگر درست هم باشند، نمی‌توان قانون دانست.

۹۳ کدام گزینه نمایانگر ملاک‌های اخلاق هنجاری (دیوید) رزنیک درباره علم است؟

الف) عینیت، احترام به قانون، برخورد انسانی با سوژه‌های غیر انسان، حفاظت از منابع تحقیق

ب) گشودگی، احترام به همکار، مبارزه با امپریالیسم اخلاقی، افزایش اعتماد عمومی به دانشمندان

ج) احترام به سوژه‌های انسانی، تخصیص عادلانه اعتبار و بودجه، باز بودن منابع و داده‌ها بر روی همه، صداقت و راستی علمی

د) حفاظت از منابع تحقیق، آزادی در برابر قوانین عمومی، مراقبت و حفاظت از دارایی‌ها، عدم محدودیت در آزمایش‌های علمی

۹۴ کدام گزینه درباره تبیین علمی نادرست است؟

الف) همپل با همکاری اوپنهایم الگوی استنتاجی قانونی را در باب منطق تبیین ارائه نمود.

ب) تبیین فعالیتی است که با انجام دادن آن، از معرفت به درستی یک گزاره به فهم اینکه چرا وضعیت امور به گونه‌ای نیست که آن گزاره درست باشد، رهنمون می‌شویم.

ج) از دیدگاه کارل همپل شکل منطقی «تبیین» و «پیش بینی» یکی است.

د) مطابق دیدگاه فیلیپ کیچر تلاش برای دستیابی به یک نظریه علّی برای تبیین اشتباه است.

۹۵ در باب ابزارگرایی علمی کدام گزینه درست نیست؟

الف) ابزارگرایان هدف نظریه‌های علمی را صرفا به دست دادن پیش‌بینی‌های مشاهدتی موفق می‌دانند.

ب) مقدمه آندریاس اوزیاندر بر کتاب «در باب چرخش افلاک آسمانی» کوپرنیک، رویکردی ابزارگرایانه به علم دارد.

ج) ابزارگرایان هدف علم را ارائه نظریاتی می‌دانند که به لحاظ تجربی دارای کفایت‌اند و به خوبی از عهده پیش‌بینی و طبقه‌بندی پدیده‌های مشاهدتی بر می‌آیند.

د) از دیدگاه ابزارگرایی این طور نیست که امور نامشاهدتی و هویات نظری در جهانِ خارج نباشند.

www.sanapezeshki.com medical_sana

۹۶ در باب واقع‌گرایی علمی کدام گزینه درست نیست؟

الف) واقع گرایان معرفتی کسانی‌اند که بهترین نظریه‌های علمی موجود را کـه درجـه تأییـد بـالایی دارنـد، تقریبـا درسـت می‌دانند.

ب) ادعای اصلی واقع گرایی متافیزیکی این است که جهانْ دارای ساختاری عینی و مستقل از ذهن مُدرک است.

ج) از دیدگاه واقع گراییِ دلالت شناختی، نبایست گمان کرد که احکام و ادعاهـای علمـی دلالـت تحـت اللفظـی دارنـد و توصیفاتی درباره جهان خارج هستند.

د) در رویکرد واقع گرایانه تجربه‌گرایی تقلیلی، احکام و اظهارات، شامل هویات نظری بی‌معنا نیستند، بلکه تـا آنجـا معنـا دارند که قابل ترجمه به احکام و اظهاراتی درباره هویات مشاهدتی باشند.

۹۷ نسبت کدام نگاشته با نویسنده نادرست است؟

الف) ساختار انقلاب‌های علمی ـ توماس کوون

ب) دو حکم جزمی تجربه گرایی ـ ویلارد کواین

ج) کاوشی در خصوص فهم بشری ـ نوام چامسکی

د) استنباط بهترین تبیین ـ پیتر لیپتن

۹۸ در نقد دیدگاه ابطال‌گرایی کدام گزاره نادرست است؟

الف) آموزه دوئم-کواین مبنی بر اینکه نظریات علمی به تنهایی در محکمـه آزمـایش حاضـر نمی‌شـوند، ابطـال‌گرایی را بـا مشکل مواجه می‌کند.

ب) از دیدگاه لاکاتوش فقدان دو عنصر تأیید و نظریه رقیب از کاستی‌های ابطال‌گرایی بـه شـمار مـی‌رود کـه بایسـتی در تفسیر علم لحاظ گردد.

ج) خصلت کل‌گرایانه علم باعث می‌شود با وجود یک شاهد ابطال کننده، نظریه ابطال نشـود و فقـط لـزوم اِعمـال تغییـر مناسب در یکی از قسمت‌های شبکه باور را ایجاب می‌کند.

د) آزمون قاطع یا سرنوشت‌ساز مانند آزمایش نور فوکو، تأیید کننده دیدگاه ابطال‌گرایی است و دوئـم و هـویگنس بـا ردّ این آزمایش، در نظریه ابطال‌گرایی تردید کرده‌اند.

۹۹ درباره مسئله تحدید (demarcation) کدام عبارت نادرست است؟

الف) شبه علم آن دسته‌ای از دعاوی غیر علمی است که با زبانی زرق و برق دار و در جامه دعاوی علمی مطرح می‌شود.

ب) کتاب ارابه خدایان فون دنیکن در باره بناهای باقی مانده دوره باستان مصداقی از شبه علم بر شمرده شده است.

ج) مایکل روز در ارائه ملاک برای علم بودن یک دیدگاه به آزمون پذیری تجربی، ابطال پذیری و موقتی بودن نتایج اشاره کرد.

د) آفرینش‌گرایان با تکیه بر نظریات لرد کلـوین، «زمـانْ روانْ زیسـت شناسـی» را بـه عنـوان حـوزه‌ای نوپـا در مطالعـه دیده‌های انسانی و کیهانی معرفی نمودند.

www.sanapezeshki.com medical_sana

۱۰۵ کدام گزینه از آموزه‌های اندیشه‌ای توماس کوون نیست؟

الف) پارادایم مجموعه‌ای از نظریات، باورها، مسائل و روش‌های مشترک میان جامعه علمی است که شکل‌گیری هر حوزه از فعالیت علمی منوط به بروز آن است.

ب) طرد پارادایم قدیم و پذیرش پارادایم جدید، تحولی گسسته است که سبب انقلاب علمی می‌شود.

ج) تاریخ علم نه صحنه تغییر نظریات، بلکه صحنه تغییر برنامه‌های پژوهش علمی (SRP) است که خود از هسته اصلی و راهنمون سلبی و ایجابی تکون می‌یابد.

د) هیچ استدلال منطقی، تجربی و عقلانی محضی برای اثبات برتری یک پارادایم بر دیگری وجود ندارد و انتخاب پارادایم به عواملی همچون سادگی، توانایی برآوردن نیازهای جامعه و توانایی حلّ نوعی خاص از مسائل بستگی دارد.

موفق باشید

www.sanapezeshki.com medical_sana